

Beslisnota voor de burgemeester

Onderwerp: Leefgeld Oekraïners Druten

De burgemeester, in afstemming met het college, besluit:

1. Voor de betaling van het leefgeld aan Oekraïense vluchtelingen in principe de handreiking gemeentelijke opvang Oekraïners te volgen.
2. Dit betekent in te stemmen met het primair uitbetalen van het leefgeld op de bankrekening van de Oekraïense vluchteling;
3. In te stemmen met het uitbetalen van het leefgeld op een prepaidkaart, indien het openen van een bankrekening niet mogelijk is;
4. In te stemmen met het contant uitbetalen van het leefgeld indien prepaidkaarten niet op tijd beschikbaar zijn;
5. Voor de vluchtelingen die wonen bij particulieren en nog geen beschikking hebben tot een bankrekening of een prepaid-pas het leefgeld in een voorschot uit te betalen op de bankrekening van het gastgezin

Aanleiding

Als gevolg van de oorlog in Oekraïne is een grote vluchtelingenstroom op gang gekomen. Op dit moment werken gemeenten en veiligheidsregio's aan het realiseren van 50.000 opvangplekken. In samenspraak met de Veiligheidsregio's zijn er inmiddels veel opvangplekken voor Oekraïense vluchtelingen gerealiseerd. Daarnaast zijn er particulieren die als gastgezin voor de Oekraïners willen fungeren.

Voor alle Oekraïense vluchtelingen (ongeacht gemeentelijke opvang of particuliere opvang) verzorgt de gemeente de inschrijving in de BRP, het betalen van het leefgeld, ondersteuning bij diverse voorzieningen als verzekeringen, medische hulp, onderwijs, maatschappelijke zorg, WA-verzekering etc. Het kabinet werkt aan een regeling waarbij het uitgangspunt is dat de opvang en het leefgeld gelijkwaardig zijn aan de verstrekkingen die geboden worden aan asielzoekers en vergunninghouders die verblijven bij het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA). Op 1 april 2022 is Regeling opvang ontheemden Oekraïne gepubliceerd in de Staatscourant. Op 4 april gevolgd door de meest recente Handreiking gemeentelijke opvang Oekraïners (GOO).

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
12-04-2022	Leefgeld Oekraïners: Het college stemt in met het verantwoorden van de lasten en de baten op de bijzondere bijstand die op de uitvoering van deze regeling betrekking heeft (rekeningnummer 638017 en de kosten categorieën 441.120 (leefgeld crisis noodopvang) en 441.121 (leefgeld particuliere opvang);

Gewenst resultaat

Uitvoering geven aan de Regeling opvang ontheemden Oekraïne voor Oekraïense vluchtelingen die in de gemeente Druten staan ingeschreven.

Argumenten

- 1.1 *De handreiking is vanuit het Rijk gemaakt om ons te ontlasten.*
- 2.1 *(en 3.1) Geld overmaken naar bankrekening of prepaid-pas.*
Vluchtelingen die nog geen beschikking hebben over een bankrekening kunnen gebruik maken van een prepaid-pas. De Bunq-bank heeft hiervoor mogelijkheden geboden. Zie [Ukraine's Refugees | bunq](#). Indien vluchtelingen een bankrekening hebben zal op deze rekening het leefgeld worden uitgekeerd.
- 4.1 *Geld verstrekken in contanten*
Het uitkeren van leefgeld moet zo eenvoudig mogelijk en uitvoerbaar zijn. De vluchtelingen die in een noodopvang wonen en nog niet de beschikking hebben over een bankrekening of een prepaidkaart kunnen via de verstrekking van contant geld van het leefgeld voorzien worden.
- 5.1 *Een pragmatische oplossing is nodig voor vluchtelingen die zonder bankrekening bij particulieren verblijven.*
Voor de vluchtelingen die wonen bij particulieren en nog geen beschikking hebben tot een bankrekening of een prepaid-pas is het leefgeld is een pragmatische oplossing nodig. Het als voorschot uitbetalen op de bankrekening van het gastgezin is zo'n oplossing. Dit is een tijdelijke oplossing die helder is gecommuniceerd met de vluchtelingen en de particulieren gastgezinnen.

Tegenargumenten en risico's

1. *Het verstrekken van leefgeld (in contanten) is fraudegevoelig*
Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor de registratie van de uitkeringen aan vluchtelingen. De gemeente is verantwoordelijk om de vluchtelingen te registreren zodat de uitkering verstrekt kan worden. Deze registratie zal nodig zijn om de gemaakte kosten richting rijk te verantwoorden en om het aantal vluchtelingen in beeld te krijgen. We registreren zorgvuldig in onze backoffice en op de opvanglocatie. Hierbij registreren het bedrag wat is verstrekt en laten de vluchteling tekenen voor ontvangst. Tevens controleren we de identiteit van de vluchteling.

Inschrijving BRP-voorwaarde voor het verstrekken uitkering particuliere opvang.
Uitgangspunt bij de uitkering van leefgeld is inschrijving in BRP en het hebben van een BSN. Voor personen in de particuliere opvang en gemeentelijke opvang is het van belang om de inschrijving in de BRP zo snel mogelijk in orde te maken. Tot betaling van leefgeld kan na registratie worden overgegaan. Op deze manier kan misbruik van deze regeling in

Openbaar

Zaaknummer: 65130

de particuliere sector voorkomen worden. Particuliere zorg betreft verblijf in een gastgezin of in een andere (geschikte) locatie in eigendom van particulieren.

2. Het eenmalig verstrekken van een voorschot aan de gastgezinnen is fraudegevoelig

We hebben aan de gastouders en de vluchtelingen helder gecommuniceerd waarom en hoe we het tijdelijk voorschot uitkeren op de rekening van de gastouders. Dit hebben we in de backoffice volledig geregistreerd. Dit doen we alleen bij vluchtelingen die nog geen beschikking hadden over een prepaid kaart of een bankrekeningnummer.

Financiële gevolgen

Het rijk zorgt voor reële compensatie van de kosten die gemeenten maken. Artikel 108, derde lid, van de Gemeentewet is immers van toepassing op deze taak van de burgemeester. In dat artikel is bepaald dat het rijk de kosten voor gevorderd medebewind vergoedt. De wijze waarop deze vergoeding geschiedt, is onderwerp van gesprek, en mede afhankelijk van de richtlijnen die worden vastgesteld. De toepassing van artikel 2 van de Financiële-verhoudingswet zal in dat verband worden ingebed. Deze afspraken worden vastgelegd in de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne.

De kosten van de leefgeldregeling brengen we vooralsnog ten laste van de post bijzondere bijstand.

In de administratie van Druten zijn twee nieuwe kostensoorten aangemaakt op 638017 bijzondere bijstand:

441.120 Leefgeld Oekraïne (crisis) noodopvang en
441.121 Leefgeld Oekraïne particuliere opvang extra.

Communicatie

De communicatie over de leefgeldregeling loopt via het kernteam Oekraïne.

Uitvoering of Vervolgstappen

Het proces rondom de inrichting, administratie en uitbetaling van het leefgeld is in zijn geheel ingericht. Het aanvraagformulier en de beschikking zijn in lijn gebracht met de landelijke regelgeving. Vanaf nu is het mogelijk aanvragen om leefgeld in behandeling te nemen en zorg te dragen voor maandelijkse uitbetalingen.

De prepaid kaarten zijn aangevraagd en zullen spoed beschikbaar zijn.

Het bedrag voor voedsel bedraagt € 205,- per maand per persoon. De hoogte van het bedrag voor kleding en andere persoonlijke uitgaven is: € 55, – per persoon, per maand. De hoogte van de wooncomponent voor een volwassene bedraagt € 215, – per maand en voor een minderjarige (<18 jaar) € 55, – per maand. Deze bedragen gelden alleen bij opvang door gastgezinnen. In de gemeentelijke opvang wordt alleen het bedrag van €55,- uitbetaald voor persoonlijke uitgaven. Het wooncomponent vervalt en het voedsel is centraal geregeld.

Inkomsten uit arbeid worden volledig gekort op het leefgeld.

Geheimhouding:

Niet van toepassing

Voorstel Advies

Openbaar

Zaaknummer: 65130

Beleidsadviseur Werk en Inkomen
Strategisch adviseur Sociaal Domein
Juridisch Adviseur
Strategisch adviseur Bestuur en Organisatie